

Skiss på en förstärkning/komplettering av projektet "Utredning angående strukturell samverkan i Samspelet"

Förslag: Att utöka projektet "Utredning angående strukturell samverkan i Samspelet" med ett nationellt handledningsstöd under samma tid som projektet pågår och att samtidigt, för Samspelet, utgöra pilot för liknande utvecklingsansatser för andra samordningsförbund i landet

Bakgrund

Idén om komplettering utgår ifrån intresset i Samspelet att strategiskt växla över från en projektstrategi i organiseringen av samverkan till ett långsiktigt och strukturellt arbete i samverkansorganiseringen via samordningsförbundet, s.k. integrerad samverkan. Det utgår också från ett intresse från flera andra samordningsförbund att ta steg mot integrerad samverkan samt ett intresse från nationella aktörer som NNS, Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Inspektion för Socialförsäkringen samt Örebro universitet att utveckla kunskap och arbetssätt i det nationella stödet för att utveckla samordningsförbundens arbete i landet.

Grunden är dock helt avhängigt den lokala utvecklingen i Samordningsförbundet Samspelet och det uppfattade behovet att långsiktigt skapa de bästa förutsättningarna som är möjliga att utveckla en (ännu) mer strukturell och systematiskt samverkansarbete på strategisk, taktisk och operativ nivå i riktning mot integrerad samverkan (och vad det kan betyda för Samordningsförbundet Samspelet).

Frågeställning som projektutökningen kan besvara:

- Hur kan man bäst stödja en lokal utveckling mot integrerad samverkan?
- Vad kan andra samordningsförbund dra för lärdomar av processarbetet mot integrerad samverkan i Samspelet?
- Vilka kompetenser, arbetssätt och strategiskt kunnande är av vikt för att fortsätta utvecklingen mot integrerad samverkan efter projektiden?

Mera beskrivning av projektet

Det finns ett behov både lokalt och nationellt samt framförallt hos många

Samordningsförbund att utveckla strategier, arbetsätt och kompetenser om hur integrerad samverkan kan utvecklas lokalt. Det saknas, på svenska och anpassade för svenska förhållanden, systematiska kunskapssammanställningar om hur integrerade samverkansstrategier kan utvecklas och vad som kan underlätta och kan förstärka lokala ansträngningar i denna riktning.

NNS, det Nationella Nätverket för Samordningsförbund, har nyligen utökat sin kapacitet och förmåga för att utgöra stöd för samordningsförbundens utveckling. Verksamhetsplanen för NNS anger en ambition att vara ett stöd i utvecklingen av integrerad samverkan som strategi och att systematisera erfarenhetsutbytet mellan samordningsförbunden. NNS styrelse har vid styrelsemöte 140401 muntligt delgivit information om detta förslag och kan tänka sig att stödja detta projekt med att, mot en ersättning, upplåta tjänstemannaresurser och tid. Tanken är att kunna använda Samspelet som en nationell pilot, skapa en referensgrupp bland andra samordningsförbund som redan har tagit steg i denna riktning (däribland Norra Västmanlands Samordningsförbund, Samordningsförbundet Huddinge/Botkyrka/Salem, Samordningsförbundet Skellefteå och Samordningsförbundet Östra Östergötland) och dokumentera lärande av själva processen i Samspelet samtidigt som NNS, via en tjänstemannaresurs erbjuder ett förstärkt stöd för det lokala strukturomvandlingsprojektet. Det förstärkta stödet sker framförallt genom handledning, strategisk kompetensförsörjning och dokumentation.

Genom det förstärkta stödet för strategisk kompetensförsörjning av förbundschefer, projektledare och ledningsgrupper kan målet för Samspelet att driva vidare strukturomvandlingen efter projekttiden förstärkas. Det är viktigt att säga att det inte handlar om att överföra en viss tankemodell utan att förstärka det sociala samspelet som redan finns i riktning mot det som önskas lokalt. Arbetet kan handla mer om att utforska hur man metodiskt ställer mer användbara frågor, hur man uppmuntrar till ännu mer meningsfulla dialoger och att stärka lokala relationer mellan parterna så att Samspelet utvecklar sin egen väg mot integrerad samverkan. Samspelet visar redan på flera tecken som pekar i denna riktning och förstärkningen av projektet kan utforska hur samordningsförbundet och dess medlemsorganisationer kan utveckla vidare det lärande som redan finns i det geografiska området, i och mellan samordningsförbundets medlemsorganisationer. Stödet kan handla om att rådgöra vid uppbyggnaden/förstärkandet av lärande miljöer, om förstärkning och underhåll av viktiga relationer samt implementering av sätt för att svara för uppföljning och utvärdering av integrerad samverkan.

Integrerad samverkan

Det finns flera definitioner av integrerad samverkan men gemensamt för dem alla är dels en kritik mot projektstrategin och ett sökande efter en mer hållbar och långsiktig strategisk inriktning i samverkansarbetet, dels en uttalad och systematisk vilja att organisera välfärdsarbete för utsatta grupper utifrån individens behov.

Arbetet mot integrerad samverkan förutsätter att den lokala samverkanskulturen och att lokala strukturer som stödjer arbetet finns på plats. Exempel på detta kan vara välutvecklade relationer och tillit mellan välfärdsaktörerna, att samordningsförbundet finns på plats och har en hög tillit och god professionalitet i sitt arbete, att det finns dokumenterat lärande och utvärdering av tidigare samverkansarbete.

Integrerad samverkan förutsätter också att strategin är uttalad. Det kan handla om ett tydligt strategisk vägval av samordningsförbundet i dess hantering av den lokala finansiella samordningen, men det kan likväl uttalas av parterna och hur de önskar utveckla det lokala samverkansarbetet mot ett ökad långsiktighet och hållbarhet i arbetet med individer med samordnade rehabiliteringsbehov.

Vinsterna med integrerad samverkan är många enligt forskning sedan början av 2000-talet, tidigare förbundsarbete och lokala erfarenheter. Signifikanta skillnader mot projektstrategin är bättre rehabilitering av individer med hög grad av utanförskap och med komplexa behov, bättre organisering och stöd till personal som möter dessa grupper, samt bättre samhällsekonomisk resurshushållning och mer systematiskt lärande.

Det specifika stödet från NNS

Rollen för NNS i detta projekt bör förmodligen förtydligas och här är några tankar som läggs fram lite trevande. Det finns en balans som är viktig mellan rollen som expert och rollen som processtödjare. Båda kan innehas av NNS tjänsteman. I rollen som expert kan det handla om inhämtning av material, referenser, forskning, nätverkskontakter och dokumentationsarbete. I rollen som processtödjare är det viktigare med ett utforskande arbetssätt, att stödja lokala utvecklingsprocesser, fokusera på det som är användbart, det som fungerar och det som pekar framåt. Jag tror att det är viktigt för NNS rollen att inte försöka styra innehållet i den lokala utvecklingsprocessen utan mer agera på ett övergripligt plan, ställa frågor som är till hjälp, att lyssna och samspela med lokala ledningsgrupper och samordnare. Kompetensöverföringen handlar mycket mer, tror jag, om själva ansatsens förantaganden och koppling till forskning och evidens om vad som stärker samarbete och samverkan mot integrerad samverkan.

Samtidigt ser jag ett stort värde att, från NNS sida, försöka studera och antropologiskt nästan självvärdera, själva projektets arbete och tillsammans med Samspelet bolla lärdomar och tankar med en referensgrupp av andra samordningsförbund med erfarenhet av arbete i denna riktning. Jag hoppas att detta försök att aktivt reflektera och dokumentera projektet utifrån både en lokal lärande ansats och ett nationellt försök att förstå en lokal utvecklingsprocess, att detta kan leda till innovation, kunskap och underlag om vad som kan vara till hjälp för samordningsförbund som vill utveckla samverkanstrategier i denna riktning.

Budget och tidsplan

Tidsplanen utgår från att följa samma tidsplan för grundprojektet "Utredning angående strukturell samverkan i Samspelet" tidigast med start före eller efter sommaren 2014. NNS har nyligen lagt ett förslag om hur dess tjänsteman kan nyttjas av medlemmarna. Som det är från den 1 maj 2014 disponerar NNS styrelse en tjänsteman på 20 %. Detta ska täcka uppdrag från styrelsen och viss grundservice till medlemmarna. Utöver detta finns möjlighet att, mot ett konsultarvode, kontraktera tjänstemannen i mån av tid och i samråd med NNS styrelse. Som en utgångspunkt beräknas tiden för sådana uppdrag vara upp till 30 % av en heltid. För denna tid tas en standardavgift på 1 000 kr/tim dock maximalt 8 000 kr/dag plus omkostnader för resor och ev. logi.

Beräkning för detta projekt är att det kan handla om 3-4 dagar i månaden d.v.s. 24 000 till 32 000 kr/månaden under projekttiden plus omkostnader för resor (29.90 kr/mil = 60 mil per resa till Karlstad d.v.s. 1 800 kr) och ev. logi cirka 1 200 kr/natt. Det kan bli en sådan resa med övernattning per månad. Månadskostnad blir då cirka 27 000 kr – 35 000 kr.

Projektet avslutas med färdigställande av en rapport som publiceras via NNS. Eventuellt kan projektet avslutas med en lokal och en nationell redovisning/seminarium/konferens.

Jonas Wells
Utvecklare
Nationella Nätverket för Samordningsförbund